

Alles krijgt meer diepgang

Fragile
(kwetsbaar),
detail van
porseleinen
wandpaneel,
30 x 30 cm

FOTO: PETER SIMES

Het jaar 2007 lijkt voor keramist Patty Wouters een mijlpaal te worden. Na 23 jaar heeft zij voor het eerst een solotentoonstelling in Brasschaat, haar woon- en werkplaats. Uiteraard is dit niet de eerste solotentoonstelling. Patty heeft al 27 solotentoonstellingen gehad, waarvan 15 in België. Daarnaast bestaat het door haar opgerichte Atelier Cirkel 20 jaar en wordt ze zelf 50.

'Het voelt als een keerpunt', zegt ze. 'Dingen veranderen en voor mijn gevoel krijgt alles steeds meer diepgang.'

Foto links:
Cracked and Broken (gebarsten en gebroken), 20 x 25 cm, overkwetsbaarheid

FOTO: PETER SIMES

Foto onder:
Blue Connection 2001, 11 x 20 x b 30 x, d 30 cm

FOTO: WATSON DRANG

Patty experimenteert al meer dan tien jaar met wandpanelen. Tijdens haar solotentoonstelling in Brasschaat zal een reeks panelen te zien zijn die nog niet eerder getoond werd. 'Wat mijn werk betreft is dit een primeur. Ik wil laten zien dat keramiek niet alleen ruimtelijk is, er zijn zoveel meer mogelijkheden. Ik heb de afgelopen jaren veel onderzoek gedaan en veel geëxperimenteerd. Sommige panelen zijn ontstaan uit een mengeling van klei en keramische grondstoffen met synthetisch materiaal. Dit laatste is vooral een combinatie van verschillende lijnsoorten en hechtmiddelen. Het is een nieuwe techniek en een nieuwe stijl. Ik heb wandpanelen gemaakt die uit 100% keramisch materiaal bestaan, maar er zijn andere die met mijn nieuwe technieken en nieuwe materialen vervaardigd zijn. Het is heel experimenteel en er zijn veel mislukkingen, maar de panelen die ik zal tentoonstellen zullen wel 100% mijn goedkeuring hebben en ik zal er ook 100% achter staan. Ik vraag me wel af hoe dit nieuwe werk met totaal nieuwe technieken onthaald zal worden bij het publiek.'

Gepolijst porselein

Het streven is om op haar tentoonstelling een muur met uitsluitend panelen te bedekken. 'Omdat de panelen voor het

grootste deel uit porselein bestaan wil ik daar licht achter zetten. Door de transparantie van het materiaal krijg je daardoor prachtige effecten.' Hoewel in alle panelen natuurlijke materialen verwerkt worden, bewerkt Patty de panelen allemaal op verschillende manieren. 'Ik experimenteer bijvoorbeeld veel met een combinatie van hoog en laag stoken.' Typisch voor het werk van Patty Wouters is een basis van porselein die gepolijst wordt. Hierover worden verschillende lagen terra sigillata aangebracht. Elke laag wordt tussendoor opnieuw gepolijst. Na een hoge biscuitbrand worden de werken met sulfaten gekleurd en in een moffeloven (kapselbrand) gebakken. Dit in een moffel of kapsel gestookt porselein wordt ook vaak gecombineerd met onderdelen van flinterdun en hooggestookt porselein.

'Porselein is moeilijk materiaal. De kans op barsten en scheuren is erg groot. Bovendien wil ik de tegels zo dun mogelijk hebben voor de transparantie. Bij porselein is dat extra moeilijk, hoe dunner hoe meer kans op breuk. Ik vind dat echt een uitdaging.'

'Veel mensen in de kunstwereld vinden keramiek geen kunst. Ze maken maar potjes. Dat vind ik ontzín. Klei is zo'n fantastisch medium. Je kunt er heel veel mee uitdrukken en je ideeën erin verwerken. Dat is ook meer en meer het belangrijkste concept van mijn werk geworden: veel achterliggende gedachten. Ik werk heel veel met symbolen en leg ook veel linken.'

Communicatie en relaties

Communicatie en relaties zijn belangrijk voor Patty. In dit kader verwijst ze onder meer naar een serie waarin kleinere porseleinen kommen in een grotere vorm gezet zijn. Hier is ze geïnspireerd door de lotusbloem en de mystieke kracht daarvan.

Ook werkt ze veel met groepen. 'Ik zie de potvormen als figuren, als de symbolische weergave van een figuur.' Dit is bijvoorbeeld goed te zien in *Swinging Urns*. 'De eivorm geeft voor mij het ontstaan, het begin van het leven weer. Na het bakken in de moffeloven verwijzen de sporen van het vuur sterk naar het einde van het leven. Vervolgens zet ik de urnen in een cirkel, een sterk symbool dat in alle culturen veel betekenis kent.' De cirkel verwijst bijvoorbeeld naar de levenscyclus, maar ook naar de rondedans.

Ook heeft haar werk te maken met de balans in het leven. Dat zijn de werken met een fijne voet. Zij symboliseren het zoeken naar het juiste evenwicht. 'Elke dag bestaat uit keuzes maken, bijvoorbeeld tussen werk en gezin. Dat vind ik ook een van de essenties van het leven.'

Zo heeft Patty ook een serie potvormen als steunvormen

Swinging Urns
(1995),
Per object:
h 23 cm x
ø 11 cm
TITEL: KATHRINE GALE

gemaakt. De potten ondersteunen een dunne porseleinen plaat met cirkelvormen. Door de transparantie, in combinatie met het licht, lijken de cirkels te vibreren, zoals in *Blue Connection*. Dit werk gaat over verhoudingen, relaties die soms broos en een beetje 'blue' kunnen zijn.

Atelier Cirkel

Na haar grafische opleiding is Patty Wouters al jong gaan lesgeven. Ze besloot toch nog tot een studie aan de sociale academie in Eindhoven, waarna ze sociaal-cultureel werk heeft gedaan. Dit bleek maar van korte duur, want ze kon haar oude droom maar niet uit haar hoofd zetten: het oprichten van een kunstenaarscollectief met studiegenoten. 'Zo is Atelier Cirkel opgericht. Mijn idee was om met diverse kunstenaars samen te werken in een atelier en, naast het geven van workshops en cursussen, diverse projecten en tentoonstellingen op te zetten. In de praktijk kwam het erop neer dat ik de enige was die daar ook daadwerkelijk mijn atelier had. De rest had thuis een eigen atelier en kwam alleen cursussen geven. Alle organisatie kwam dus ook op mij neer. Je kunt gerust zeggen dat Atelier Cirkel mijn levenswerk is.' Vroeger gaf Patty in Atelier Cirkel les aan zeven groepen per week. Door haar drukke werk als coördinator is dat nu onmogelijk geworden. 'Ik vond dat wel een moeilijke beslissing, want ik heb het lesgeven altijd erg leuk gevonden en er leuke contacten mee opgebouwd. Wat ik nog wel doe, en niet alleen in Atelier Cirkel maar wereldwijd, is het geven van workshops.'

De viering van het jubileum van de Cirkel wordt nog op de huidige plek gevierd. 'Maar in 2008 moeten we het pand uit. We zijn druk op zoek naar een nieuwe ruimte in de omgeving.'

Buitenland

Waar haalt Patty de tijd en energie vandaan? Naast het maken van haar eigen keramiek, de coördinatie van Atelier Cirkel, de organisatie van de Biennale en keramiekmarkt in Brasschaat, het schrijven van artikelen (onder andere voor KLEI), heel veel reizen en/of artist-in-residency's (a.i.r.) doen, moet er toch ook nog tijd overblijven voor haar gezin. 'Ik weet het zelf niet. Wel heb ik heel veel energie en heb ik niet veel slaap nodig. Ik benut mijn tijd intens. En wat betreft het gezin: mijn partner en ik hebben samen gekozen voor de situatie zoals die nu is. Hij werkt 10 uur per week, zodat hij veel meer tijd aan de kinderen, van 15 en 18, kan besteden. Dat is vooral erg fijn als ik in het buitenland zit.'

En daar zit Patty heel vaak. Neem het jaar 2005: een keramiekreis naar China, een bezoek aan Rufford in Engeland, een a.i.r. in The Clay Studio in de Verenigde Staten, een a.i.r. in Vallauris (Frankrijk), workshops in Australië. 'Dat was echt een topjaar wat het buitenland betreft. Na twee maanden Frankrijk heb ik nog een week cursussen in Zwitserland gegeven en vandaar door naar Zaragoza in Spanje als gastcurator. Dan ben je lange tijd weg, wat natuurlijk wel betekent dat ik niet in mijn eigen atelier kan werken. Maar ik vind de interactie met buitenlandse keramisten heel erg boeiend.'

'Ik hertinner me nog dat, toen ik in 1995 in Korea en Japan was, de mensen daar heel verbaasd waren. Verschillende keren hebben ze me gevraagd wie er thuis nu voor mijn man zorgde... Maar tegenwoordig is het gelukkig wel mogelijk om veel contact te houden via internet en je GSM.'

Barbara Bunschoek

Solotentoonstellingen

De vernissage van de solotentoonstelling van Patty Wouters is op vrijdag 12 januari in de gemeentelijke tentoonstellingsruimte de St. Jozefskapel, Augustijnstei 76 in Brasschaat (B). De tentoonstelling wordt gehouden van 13 tot en met 28 januari. Openingstijden: elke woensdag, zaterdag en zondag van 14.00 tot 18.00 uur en op afspraak.

Haar daaropvolgende solotentoonstelling wordt gehouden in Galerij Atelier 27, Brugstraat 27 in Aalter (B). De vernissage is op 9 februari en de tentoonstelling is tot eind maart te bezichtigen.

Openingstijden zijn donderdag, vrijdag en zaterdag van 11.00 tot 19.00 uur.

Beyond Borders

Na *Swinging* wordt Patty's tweede monografie uitgegeven: *Beyond Borders*. *Swinging* gaat over Patty en haar werk in de periode van 1995 tot 2002. Het nieuwste boek behandelt de periode van 2002 tot nu. Het boek is te bestellen via Atelier Cirkel, www.ateliircirkel.be of via Patty's eigen website www.pattywouters.be.

Dots and Lines (punten en strepen), detail, 50 x 140 cm

TITEL: PETER SINDS

Workshops

Dit jaar geeft Patty Wouters de volgende workshops, onder andere bij Keramikos in Haarlem, bij Atelier Cirkel en in Frankrijk, Zwitserland en de VS:

- 19 - 23 februari: *terre Signée*
info: www.ceramique-peanetier.com
- 23 - 24 juni: *Werken met porselein*
info: www.keramikos.nl
- 2 - 6 juli: *Wandpanelen met vliesklei en engobes*, info: www.ateliircirkel.be
- 23 - 27 juli: *Throwing with porcelain*
info: www.pccrafts.org
- 28 - 29 juli: *Sagger and smoke firing in a city environment*
info: www.theclaystudio.org
- 29/10 - 3 november: *Kapselbrand*
info: www.tregferschule.ch